

Наказ Міндовкілля від 15.09.2022 р. № 366 “Про затвердження Методики визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами”

 document.vobu.ua/doc/15688

November 14, 2022

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 15.09.2022 р. № 366

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
28 жовтня 2022 р. за № 1337/38673

Про затвердження Методики визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами

Відповідно до статті 67 Кодексу України про надра, пункту “е” статті 41 Закону України “Про охорону навколишнього природного середовища”, абзацу третього підпункту 128 пункту 4 Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 614, підпункту 8 пункту 2 Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 326 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2022 року № 951),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методику визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, що додається.
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 29 серпня 2011 року № 303 “Про затвердження Методики визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 19 вересня 2011 року за № 1097/19835.
3. Затвердити зміни до Методики розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів, затвердженої наказом Міністерства охорони

навколишнього природного середовища України від 20 липня 2009 року № 389, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 14 серпня 2009 року за № 767/16783, що додаються.

4. Управлінню кругової економіки та надрокористування (Юлія РАДЧЕНКО) забезпечити подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування, крім пункту 2, а також розділів III, IV та пунктів 7, 8 розділу V Методики визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, затвердженої цим наказом, які набирають чинності з 01 січня 2024 року.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра відповідно до розподілу функціональних повноважень.

Міністр
Руслан СТРИЛЕЦЬ

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної служби
геології та надр України

Роман ОПИМАХ

Т. в. о. Голови Державної
екологічної інспекції України

Ігор ЗУБОВИЧ

Міністр розвитку громад
та територій України

Олексій ЧЕРНИШОВ

Віце-прем'єр-міністр України –

Міністр з питань реінтеграції
тимчасово окупованих

територій України

Ірина ВЕРЕЩУК

Голова Державної
регуляторної служби України

Олексій КУЧЕР

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України

15 вересня 2022 року № 366

МЕТОДИКА

визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі
внаслідок самовільного користування надрами

I. Загальні положення

1. Ця Методика визначає порядок розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами.

2. У цій Методиці терміни вживаються у такому значенні:

байпас – обвід ділянки трубопроводу із засобами вимірювальної техніки, паралельний ділянці трубопроводу, який може містити в своїй будові запірну або регулюючу трубопровідну арматуру чи прилади;

дозвільна документація – спеціальний дозвіл на користування надрами;

період самовільного користування надрами – час, протягом якого видобування корисних копалин або користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, здійснювалися за відсутності діючої дозвільної документації, в тому числі після закінчення строку дії, після зупинення дії, з наступного дня після анулювання дозвільної документації або з перевищенням встановлених лімітів видобування, а також період користування надрами на тимчасово окупованих територіях, визначених статтею 3 Закону України “Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України”, та період збройної агресії Російської Федерації на інших територіях України, які визначаються відповідно до цієї Методики;

самовільне користування надрами – видобування корисних копалин або користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, за відсутності діючої дозвільної документації, або з перевищенням встановлених лімітів видобування. Також самовільним користування надрами визнається користування надрами на тимчасово окупованих територіях в період, який визначається відповідно до цієї Методики, та збройна агресія Російської Федерації на інших територіях України.

суб'єкти самовільного користування надрами – підприємства, установи, організації, громадяни України, іноземці та особи без громадянства, іноземні юридичні особи, а також Російська Федерація як держава-агресор, що здійснюють самовільне користування надрами.

3. Ця Методика поширюється на посадових осіб, уповноважених здійснювати заходи державного нагляду (контролю) за геологічним вивченням, використанням та охороною надр, розрахунок збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами (далі – заходи), та правоохоронні органи під час проведення слідчих дій (далі – посадові особи органів влади), а також на суб'єктів самовільного користування надрами.

4. Факт та період самовільного користування надрами встановлюються посадовими особами органів влади у ході проведення заходів.

Факт самовільного користування надрами на тимчасово окупованих територіях встановлюється посадовими особами органів державного нагляду (контролю) та правоохоронних органів з урахуванням положень Закону України “Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України” та цієї Методики.

Порядок визначення періоду самовільного користування надрами внаслідок тимчасової окупації окремих територій України та внаслідок збройної агресії Російської Федерації встановлено пунктом 1 розділу V цієї Методики.

5. Розрахунок розміру збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, здійснюється за формою, наведеною у додатку 1 до цієї Методики.

6. Збитки, заподіяні державі внаслідок самовільного користування надрами, підлягають відшкодуванню державі суб'єктами самовільного користування надрами.

II. Порядок встановлення об'єму самовільно видобутих корисних копалин

1. Об'єм видобутих корисних копалин під час самовільного користування надрами визначається в т; м³; кг, г, карат, зокрема, за допомогою таких документів, методів і даних, використаних і досліджених в ході проведення органами державного нагляду (контролю) заходів державного нагляду (контролю) або отриманих у ході слідчих дій правоохоронними органами:

- первинної документації (дані журналів обліку видобутих надр, маркшейдерської документації тощо), матеріалів геологорозвідувальних робіт (геологічні, гідрогеологічні карти родовищ тощо);
- статистичної звітності (звіти встановленої форми щодо обліку запасів корисних копалин);
- замірів безпосередньо на місці видобування (складування) корисних копалин з використанням прямого вимірювання (за допомогою відповідного геодезичного засобу вимірювальної техніки, що має метрологічне підтвердження; даних аерофото- або космічної зйомки, квадрокоптерів, які мають функцію відеофіксації на зондування лазерним променем для створення 3D моделі) лінійних розмірів: довжини, ширини та висоти (глибини) для розрахунку об'єму самовільно видобутих надр через добуток лінійних розмірів (для твердих корисних копалин);
- показників контрольно-вимірювальних приладів, які пройшли в установленому законодавством порядку державну метрологічну атестацію або повірку;

- паспортних даних механізмів (засобів) для видобутку рідких корисних копалин – застосовується у випадку відсутності контрольно-вимірювальних приладів, їх несправності або у випадку виявлення байпасу поза контрольно-вимірювальними приладами. В таких випадках об'єм корисних копалин, видобутих за весь встановлений період самовільного користування надрами, розраховується, виходячи з максимально можливого об'єму видобутих рідких корисних копалин при максимальній потужності безперервної роботи механізмів (засобів) для видобутку таких корисних копалин за цей період;
- встановленого ліміту видобутку корисної копалини – застосовується у випадку неможливості встановлення іншими методами об'єму видобутих корисних копалин. В такому випадку об'єм видобутої корисної копалини розраховується на рівні повного використання встановленого ліміту видобутку корисної копалини;
- довідки фізичної особи – підприємця або юридичної особи за підписом керівника або уповноваженої ним особи про об'єм корисних копалин, видобутих у період самовільного користування надрами;
- інших відомостей, у тому числі отриманих правоохоронними органами в ході проведення слідчих дій в якості доказу вчинення кримінального правопорушення, а також в рамках проведення розслідувань правоохоронними органами в зв'язку з тимчасовою окупацією території України та/або збройною агресією Російської Федерації.

У разі, якщо самовільне користування надрами проводиться за допомогою байпасу в обхід засобів вимірювання, то об'єм самовільно видобутих корисних копалин розраховується як різниця між загальним об'ємом видобутих корисних копалин, встановленим за паспортними даними (або іншим обчислювальним методом), та показником лічильника за період самовільного користування надрами.

Об'єм видобутих корисних копалин під час самовільного користування надрами з перевищенням встановлених лімітів на користування надрами визначається як різниця між об'ємом встановленого ліміту видобування та об'ємом фактичного видобутку.

Під час виявлення факту самовільного користування надрами посадова особа органу влади зазначає всі використані методи та документи, які містять дані про об'єм видобутих корисних копалин під час самовільного користування надрами із зазначенням показників об'єму.

У разі відмінностей в об'ємах корисних копалин, видобутих під час самовільного користування надрами, встановлених за допомогою різних документів, методів і даних, для розрахунку розміру збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, застосовується більша з отриманих величин.

2. Розмір площі користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, обчислюється в тис. куб. метрів активного об'єму, куб. м, кв. м ділянки надр виходячи з даних спеціального дозволу на користування надрами або

шляхом замірів безпосередньо на місці.

3. Об'єм корисних копалин, видобутих під час самовільного користування надрами на тимчасово окупованих територіях та на іншій території України внаслідок збройної агресії Російської Федерації визначається відповідно до розділу V цієї Методики.

III. Порядок встановлення виду корисної копалини

1. Вид корисної копалини визначається на підставі даних, наведених у дозвільній документації або в інших документах, отриманих посадовими особами органів державного нагляду (контролю) під час проведення заходів.

2. У разі відсутності документів, в яких містяться відомості про вид корисної копалини, вид корисної копалини встановлюється шляхом проведення лабораторних досліджень відібраних в установленому порядку зразків сировини (порід та/або корисних копалин), напівфабрикатів, продукції (далі – зразок).

3. Зразки відбираються посадовими особами органів державного нагляду (контролю) та правоохоронних органів, які виявили факт самовільного користування надрами, або залученими ними спеціалістами в кількості не менш як два екземпляри, один (контрольний) з яких залишається у суб'єкта самовільного користування надрами (у разі його наявності).

4. Відбір зразків здійснюється безпосередньо на місці проведення самовільного користування надрами відповідно до Порядку відбору зразків продукції для визначення її якісних показників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2007 року № 1280, про що складається акт відбору зразків за формою, затвердженою зазначеною у цьому пункті постановою.

5. Відбір зразків проводиться в присутності уповноваженого представника суб'єкта самовільного користування надрами (у разі його наявності), який своїм підписом в акті відбору зразків засвідчує достовірність відбору зразків.

Особливості забору зразків сировини (порід та/або корисних копалин), напівфабрикатів, продукції з метою визначення виду корисної копалини, а саме схему відбирання проб, кількість проб, з яких складається зразок, маса або об'єм забору зразка, вимоги до контейнерів (тари) для відбору проб наведено у додатку 2 до цієї Методики.

Кількість (об'єм, маса) одного зразка, який відбирається, повинна забезпечувати достовірність результатів досліджень та відповідати вимогам, встановленим в додатку 2 до цієї Методики.

6. Відібрані зразки повинні бути укомплектовані, упаковані та опломбовані (опечатані) посадовою особою органу державного нагляду (контролю) і зберігатися та транспортуватися в умовах, що забезпечують незмінність параметрів, за якими

буде проводитися експертиза (випробування) таких зразків.

Зразок упаковується у контейнери для зразків (пластмасові коробки з підігнаними кришками, щільні поліетиленові або паперові пакети, бавовняні мішки тощо), які зв'язуються мотузкою, ниткою тощо. Елементи зв'язування фіксуються на кінцях пломбами-наліпками (індикаторними стікерами), на які наноситься підпис особи, яка здійснила опломбування.

На контейнер для проб наноситься маркування шляхом прив'язання ярлика, наліплювання клейкого ярлика (якщо ярлик добре прилипає за місцевих умов), нанесення напису безпосередньо на контейнері для проб або поміщення ярлика усередину контейнера, якщо він належним чином захищений від вмісту. На ярлик наноситься власне ім'я та прізвище посадової особи, яка здійснила відбір зразків, її підпис, індивідуальний номер зразка, що складається з дати відібрання проби, трізначного номеру зразка, відомостей про дату акта відбору та/або про номер і дату вмотивованого рішення керівника органу державного нагляду (контролю) або його заступника.

Один примірник акта відбору зразків додається до опломбованих (опечатаних) зразків та передається разом із зразками до уповноваженої та/або акредитованої організації (лабораторії), що призначена для проведення експертизи (випробування) та зазначена у вмотивованому рішенні керівника органу державного нагляду (контролю) або його заступника, другий – залишається у суб'єкта самовільного користування надрами, третій – у посадової особи, яка здійснила відбір зразків продукції.

7. З метою проведення експертизи (випробування) зразків органи державного нагляду (контролю) можуть за результатами проведених публічних закупівель укласти договори про закупівлю лабораторних досліджень за державні кошти на відповідний рік з суб'єктами господарювання, які мають відповідні устаткування, персонал, засоби для проведення досліджень та відповідну акредитацію.

У разі наявності власних структурних підрозділів, які мають відповідні устаткування, персонал, засоби для проведення досліджень та відповідну акредитацію, органи влади проводять відповідні експертизи (випробування) зразків самостійно.

8. Відібрані зразки передаються до уповноваженої та/або акредитованої організації (лабораторії) (відповідних власних структурних підрозділів органів влади).

Посадова особа, яка відбирає зразки для експертизи (випробування), забезпечує їх збереження і своєчасність доставки до місця здійснення експертизи (випробування).

9. Уповноважена та/або акредитована організація (лабораторія) (відповідний власний структурний підрозділ органу влади) за результатами визначення речовинного складу, кількості, якості і технологічних властивостей корисних копалин шляхом проведення вимірювань хімічного складу, фізико-хімічних, фізико-механічних та інших властивостей і показників за конкретними групами (видами)

об'єктів (речовин) відповідно до інструкцій ДКЗ України із застосуванням Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 травня 1997 року № 432, складає висновок про вид корисної копалини.

10. У висновку про вид корисної копалини зазначаються:

- перелік проведених лабораторних досліджень;
- вид корисної копалини відповідно до переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12 грудня 1994 року № 827;
- напрям використання корисної копалини;
- кількісний та відсотковий вміст корисної копалини у загальному об'ємі відібраного зразка;
- вартість висновку про вид корисної копалини.

Висновок про вид корисної копалини надається в трьох примірниках. Один примірник висновку додається до розрахунку розміру збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, другий – залишається у посадової особи, яка здійснила розрахунок, третій – долучається до документів для здійснення оплати вартості висновку, до якого додаються рахунок на оплату та акт виконаних робіт, підписаний уповноваженою особою уповноваженої та/або акредитованої організації (лабораторії) (відповідного власного структурного підрозділу органу влади).

IV. Розрахунок розміру збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, крім самовільного користування надрами на тимчасово окупованих територіях та на іншій території України внаслідок збройної агресії Російської Федерації

1. Розмір збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, розраховується посадовою особою органу влади протягом десяти робочих днів після отримання всіх матеріалів, які містять документальне підтвердження відомостей щодо виду корисної копалини (у разі необхідності), обсягу та ціни корисної копалини, необхідних для здійснення розрахунку.

У разі, коли в ході проведення комплексних заходів державного нагляду (контролю) за участю посадових осіб Держгеонадр та Держекоінспекції, виявлено самовільного користування надрами розрахунок розміру збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, здійснюється посадовими особами Держгеонадр.

2. Розмір збитків (З), заподіяних державі внаслідок самовільного видобування корисних копалин, крім самовільного видобування корисних копалин на тимчасово окупованих територіях та на іншій території України внаслідок збройної агресії Російської Федерації, визначається за формулою:

$$З = В + \sum_{i=1}^n 5 \times O_i \times Ц_i$$

де:

n – кількість корисних копалин;

i – номер корисної копалини;

O_i – об'єм (кількість) самовільно видобутих корисних копалин (т; м³; кг, г, карат);

Ц_i – вартість об'єму (кількості) корисних копалин (мінеральної сировини), видобутих у відповідних податкових періодах, що обчислюється та надається за відповідним запитом органу влади, який здійснює розрахунок розміру збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, для кожного виду корисної копалини (мінеральної сировини) для кожної ділянки надр на базових умовах поставки (склад готової продукції гірничого підприємства) відповідно до пункту 252.6 статті 252 Податкового кодексу України (грн. за одиницю маси або об'єму) як середня величина задекларованої у таких податкових періодах надрокористувачами України бази оподаткування (вартості видобутих корисних копалин (мінеральної сировини)). У разі неможливості встановлення напряму використання сировини для розрахунку застосовується найбільший показник;

В – вартість проведення лабораторних досліджень зразків, сплачена за висновок про вид корисної копалини (у разі наявності), (грн.). У разі відсутності висновку про вид корисної копалини **В** у формулі дорівнює показнику 0.

3. У разі, якщо згідно з отриманим висновком про вид корисної копалини у відібраних зразках буде встановлено наявність декількох корисних копалин, розрахунок розміру збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного видобування корисних копалин, здійснюється з врахуванням кількісного та відсоткового вмісту кожної корисної копалини, зазначеної у висновку.

У разі, якщо згідно з отриманим висновком вміст корисної копалини становить лише частину від загального об'єму відібраного зразка, розрахунок розміру збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного видобування корисних копалин, здійснюється з урахуванням відсоткового вмісту корисної копалини, зазначеного у висновку.

4. Розмір збитків (**З₁**), заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, крім самовільного користування надрами в таких цілях на тимчасово окупованих територіях та на іншій території України внаслідок збройної агресії Російської Федерації, визначається за формулою:

$$З_1 = 5 \times П \times С,$$

де:

П – розмір об'єму (площі) користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин (тис. куб. м активного об'єму ділянки надр, куб. м, кв. м);

С – ставка рентної плати за користування надрами, встановлена пунктом 253.5 статті 253 Податкового кодексу України на дату здійснення розрахунку (%).

5. Органи державної влади, уповноважені здійснювати розрахунок розміру збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, вносять до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) в частині застосованих до суб'єкта господарювання адміністративно-господарських санкцій за результатами здійсненого заходу державного нагляду (контролю) відомості про здійснення ними розрахунку розміру збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, із зазначенням періоду та об'єму самовільного користування надрами.

V. Розрахунок розміру збитків, заподіяних державі в результаті самовільного користування надрами на тимчасово окупованих територіях та на іншій території України внаслідок збройної агресії Російської Федерації

1. Період самовільного користування надрами вперше визначається у календарних днях по дату проведення розрахунку включно, починаючи з:

- на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя:
 - 19 лютого 2014 року (у разі відсутності спеціального дозволу на користування надрами);
 - дати, наступної за днем закінчення строку дії (зупинення дії, анулювання) спеціального дозволу на користування надрами (у разі його наявності);
- на тимчасово окупованих територіях, що входять до складу Донецької та Луганської областей:
 - 07 квітня 2014 року (у разі відсутності спеціального дозволу на користування надрами) (якщо межі та перелік районів, міст, селищ і сіл, частин їх територій, тимчасово окупованих у Донецькій та Луганській областях з цієї дати, визначено Президентом України за поданням Міністерства оборони України, підготовленим на основі пропозицій Генерального штабу Збройних Сил України);
 - дати, наступної за днем закінчення строку дії (зупинення дії, анулювання) спеціального дозволу на користування надрами (у разі його наявності);

- на тимчасово окупованих територіях, передбачених пунктом 3 частини першої статті 3 Закону України “Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України”:
 - дати початку тимчасової окупації, визначеної відповідним рішенням Ради національної безпеки і оборони України, введеним у дію указом Президента України (у разі відсутності спеціального дозволу на користування надрами);
 - дати, наступної за днем закінчення строку дії (зупинення дії, анулювання) спеціального дозволу на користування надрами (у разі його наявності);
- на іншій території України внаслідок збройної агресії Російської Федерації:
 - дати втрати контролю над територією за даними Міністерства оборони України (Генерального штабу Збройних Сил України) або 24 лютого 2022 року (у разі відсутності інформації від Міністерства оборони України (Генерального штабу Збройних Сил України)).

Кожен наступний розрахунок періоду самовільного користування надрами здійснюється починаючи з дати, наступної за проведенням попереднього розрахунку, по дату проведення цього розрахунку.

Обсяг самовільного, в тому числі незаконного, користування надрами на тимчасово окупованих територіях та на іншій території України внаслідок збройної агресії Російської Федерації визначається шляхом встановлення об’єму (кількості) самовільно видобутих запасів (ресурсів) корисних копалин або розміру площі користування надрами в цілях, не пов’язаних з видобуванням корисних копалин.

2. Об’єм (кількість) самовільно видобутих запасів корисних копалин родовищ (ділянок надр) на тимчасово окупованих територіях та на іншій території України внаслідок збройної агресії Російської Федерації (**O**) визначається за формулою:

$$O = \frac{Pr}{365(366)} \times T$$

де:

Pr – річна продуктивність по видобутку корисної копалини (т; м³; кг, г, карат), визначена протоколом ДКЗ України (ДКЗ СРСР, УТКЗ), з урахуванням кількості затверджених та апробованих запасів корисної копалини, що були взяті на облік Державним балансом запасів корисних копалин станом на:

01 січня 2014 року – на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя,

01 січня року початку тимчасової окупації інших територій України – на відповідних територіях,

на 01 січня 2022 року – на іншій території України внаслідок збройної агресії Російської Федерації;

T – період самовільного користування надрами (календарні дні).

3. Об'єм (кількість) ресурсів корисних копалин (**O**) визначається як відсоток об'єму, що передбачається до вилучення, для кожного виду мінеральної сировини, встановлений пунктом 2.3 Положення про порядок організації та виконання дослідно-промислової розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 03 березня 2003 року № 34/м, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 травня 2003 року за № 377/7698, від оцінених ресурсів корисних копалин за формулою:

$$O = \frac{Op \times H \times T}{5 \times 365(366)}$$

де:

Op – обсяг попередньо оцінених ресурсів відповідно до відомостей, які містять відповідні протоколи ДКЗ України (ДКЗ СРСР, УТКЗ) про геолого-економічне вивчення корисних копалин відповідної ділянки надр (т; м³; кг, г, карат);

H – п'ять (для вуглеводнів – десять) відсотків запасів, що вилучаються, від попередньо оцінених Державним балансом запасів корисних копалин, для родовищ підземних вод з відновлюваними джерелами формування об'єм добового видобутку у відсотках, встановлений проектом дослідно-промислової розробки родовища або покладу;

T – період самовільного користування надрами (календарні дні).

4. Об'єм підземних вод обчислюється за величиною щоденного дебіту водного об'єкта (свердловини, джерела тощо), що затверджений ДКЗ України (ДКЗ СРСР, УТКЗ).

5. Розмір збитків (**Z₂**), заподіяних державі внаслідок самовільного видобування корисних копалин на тимчасово окупованих територіях та на іншій території України внаслідок збройної агресії Російської Федерації, визначається за формулою:

$$Z_2 = 5 \times O \times Ц \times K,$$

де:

O – об'єм (кількість) самовільно видобутих корисних копалин (т; м³; кг, г, карат);

Ц – вартість об'єму (кількості) корисних копалин (мінеральної сировини), видобутих у відповідних податкових періодах під час тимчасової окупації території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя та деяких інших територій, що обчислюється та надається за відповідним запитом органу влади, який здійснює розрахунок розміру розмір збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування

надрами центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, для кожного виду корисної копалини (мінеральної сировини) для кожної ділянки надр на базових умовах поставки (склад готової продукції гірничого підприємства) відповідно до пункту 252.6 статті 252 Податкового кодексу України (грн. за маси або об'єму) як середня величина задекларованої у таких податкових періодах надрокористувачами України бази оподаткування (вартості видобутих корисних копалин (мінеральної сировини));

К – коригуючий коефіцієнт, який відповідає категорії ступеню геолого-економічної вивченості корисних копалин на відповідній ділянці надр.

6. Для цілей цієї Методики для обчислення об'єму (кількості) корисних копалин в залежності від ступеню геолого-економічної вивченості запасів та ресурсів застосовується зазначений у Таблиці відповідний коригуючий коефіцієнт **К**:

№ з/п	Категорія запасів та ресурсів	Коригуючий коефіцієнт (К)
1.	A	1
2.	B	0,9
3.	C ₁	0,8
4.	C ₂	0,7
5.	Прогнозні ресурси	0,2

7. У разі виявлення посадовими особами правоохоронних органів в рамках проведення розслідувань факту самовільного користування надрами, виду корисної копалини, періоду та фактичного об'єму самовільного користування надрами за відсутності виданого в установленому порядку спеціального дозволу на користування надрами, а також апробованих та/або затверджених запасів корисної копалини, що були взяті на облік Державним балансом запасів корисних копалин, розмір збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного видобування корисних копалин на тимчасово окупованих територіях, розраховується із застосуванням формули, встановленої пунктом 2 розділу IV цієї Методики.

8. Розрахунок розміру збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, на тимчасово окупованих територіях та на іншій території України внаслідок збройної агресії Російської Федерації, здійснюється із застосуванням формули, встановленої пунктом 4 розділу IV цієї Методики.

VI. Направлення розрахунку розміру збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, для їх стягнення

1. Орган державної влади, посадова особа якого здійснила розрахунок розміру збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, направляє такий розрахунок до суб'єкта господарювання разом з претензією з метою безпосереднього врегулювання спору та добровільної сплати збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, а у разі несплати збитків протягом 90 календарних днів з дати отримання суб'єктом документів до:

суду разом з позовною заявою, якщо таке діяння не містить ознак кримінального правопорушення;

правоохоронних органів та/або прокуратури для долучення до матеріалів кримінального провадження, якщо таке діяння містить ознаки кримінального правопорушення.

2. Розрахунок розміру збитків, заподіяних державі в результаті самовільного користування надрами на тимчасово окупованих територіях та на іншій території України внаслідок збройної агресії Російської Федерації направляється до органів прокуратури.

***Заступник начальника управління –
начальник відділу формування політики
у сфері надрокористування Управління
кругової економіки та надрокористування
Юлія РАДЧЕНКО***

ДодаткиЗавантажити